

DOBROGEA JUNĂ

Vol de de mana, alăturați de un Stat unde nu voia să trăiești, ei numai legea, deșelă și încredințarea de Națiune, hotărârea și cărmăneș.

FONDATOR-PROPRIETAR : CONSTANTIN N. SARRY

ABONAMENTE : Pe un an . . . . . 12 Lei — Pe 6 luni . . . . . 8 Lei Pentru preșii și învătătoari gratuit — Anunțuri și reclama după învelală —

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL DOBROGEAN

REDACȚIA, BUCUREȘTI, Str. Pătrașcu-Vodă, 2
ADMINISTRAȚIA, CONSTANȚA, Str. Dobrobănilor No. 28
Manuscrisele nu se întorc

NESOCOTIȚI !..

Apărarea intereselor tuturor locuitorilor Dobrogei formează — se știe — primul punct al programului partidului nostru, deasupra acestor interese, cât de bine înțelese însă, tronează interesele neamului românesc. Dacă apărând, ca dobrogeni, pe cele dintâi, nu împlinim o elementară datorie, — nesocotind pe cele de-al doilea am săvârși, ca Români, cea mai odioasă dintre crime. Și după cum într-o împlinire datoriile noastre n'am preocupat până astăzi nici o țară și nu ne-am plâns nici când am primit lovirile cele mai dureroase, — întru împiedicarea oricărei încercări de crimă împotriva neamului, înțelegem să lovim cu aceiași necruțare.

Am socotit la locul lor aceste scurte lămuriri astăzi, când ne propunem să vorbim mai stăruitor pentru sângeroasele ciocniri dela granița de sud a provinciei transilvănene și despre atitudinea populației de origină bulgară din Dobrogea nouă și veche.

Dispozițiunile sufletești ale vecinilor dela sud nu interesează însă pe Români numai din punctul de vedere al unei bune vecinătăți. Ele au o latură specială și aceasta privește pe Bulgarii din Dobrogea veche și nouă.

Față cu cele petrecute în ultimele zile, am căutat să iau contact personal cu mai mulți concetățeni intelectuali de origină bulgară și am înțeles și o călătorie prin Cadrilater, unde, de asemenea, am stat de vorbă cu unii fruntași. Am întâmpinat la cei dintâi o rezervă care se confundă cu complicitatea. «Nu putem scoate din capul bătrânilor și al oamnelor simpli idolele lor. Cine ar încerca s'o facă, ar fi omorât cu pietre...» — mi-a mărturisit unul din aceștia.

Constatările de mai sus, a căror autenticitate țin s'o garantez, dacă nu m'au neliniștit ca Român, m'au mâhnit însă ca Dobrogean. Și m'au mâhnit, fiindcă dacă «furmurile» unor capete zvâpăiate nu pot întunece într-o strălucire și o situațiune ca aceea ale țării românești, ele duc însă la represiuni și excese, și infructuoașe și generale, care loveșc mai ales pe cei nevinovați.

Cost N. Sarry

RETEVEIE

Dacă guvernul dorise să scape cu orice preț de d. Nicolă Filipescu — și am multe motive să am cred că ar fi trebuit să se facă așa — atunci ar fi trebuit să se trimită trei zile pe granița sud-dobrogeană.

D. Irimescu nu spune în scrisorile ce a adresat d-ului Filipescu, că acesta îl numea: cel mai simpatic tăchic.

Fostul prefect de Constanța, d. Conet Irimescu, justifică astfel trecerea d-ului de la tachiții la conservatori :

Unul, oamneiud „aplăcia” d-ului Irimescu spune :

„Cum se capitulă deale succese născute de d-ului Filipescu, care pentru a duce oare să alege, în opoziție, cu Filipescu ?”

Dela „Asociația învățătorilor”

Un pact s'a încheiat în ziua de 23 Iunie la Ploiești, între membrii comitetului central ales de comitetul general al „Asociației pe baza popoului statut, pe de-o parte, și între gruparea „tribunistă” reprezentată prin d-l Ionescu-Lungu, pe de alta. Care au fost pricinile care au determinat această „împăcare” când se știe că de puțin conciliabile sunt ideile convingerile, principiile care însușesc pe unii și pe alții și când cunoscută este lupta de ani doșă de ambele tabere ?

Atâtea motive care piedad stăruitor în favoarea unei „împăcări”, și în similitudine. Nu mai plăcută era și situația „lungștilor”. El știa că joacă ultima carte : mai știa că adunarea din Focșani, le rezerva gloria unei... înfrângerii morale, care ar fi însemnat înmormântarea pentru totdeauna a lor și cu ei, și a ambițiilor, aspirațiilor egoiste, „fariseismului”... productiv ale lor.

— Insemnează foarte mult : insemnează că d. Lungu și al săi reintra în statutul pe care țineau să-l încalte prin proiectata adunare de la Focșani. Reintră pentru ca să-l respecte, Al doilea, că convocarea făcută de vechii cenetori (P. Efimescu, etc.) s'a contramandaf.

— Insemnează foarte mult : insemnează că d. Lungu și al săi reintra în statutul pe care țineau să-l încalte prin proiectata adunare de la Focșani.

Moartea lui Emil Gârleanu. Literatura română o nouă și dureroasă pierdere a înnoțit. Săritorul Emil Gârleanu a murit, retras într-o căsuță de la Câmpulung.

Moartea lui Gârleanu a produs o profundă întristare, în toate ocolurile. Atât publicul, care i-a ardat de aproape lucrările literare, cât și camarazii săi, scriitorii — pentru care Gârleanu a fost totdeauna un bun tovarăș de muncă și înțelepciune, — simt o puternică emoție deprimantă.

Gârleanu fusese pregărit pentru școala militară, dar temperamental său inclinât spre visare și concepțiuni creatoare, l'au îndemnat să-și părăsească haina militară, întorcându-se la început cu modestie și dor de muncă entuziasmat, între literați.

În serviciul scoastei așteauinți, Gârleanu, alături de lucrările sale, a adunat

Realizarea sufletului dobrogean. refăcerea lui mai bine zis, e o chestie de educație și de cultură. Școala, de orice grad, dela cea de sat până la liceu și cea de specializare, trebuie să înțelească acest proces de elaborare a sufletului unitar dobrogean.

Dar pentru desăvârșirea acestei opere educative, schimbarea programelor, adaptarea lor necesităților mediului dobrogean nu ajunge. Paralel cu acțiunea școlii trebuie dusă în același spirit o acțiune pornită și susținută de inițiativa particulară cu concursul larg al tuturor autorităților Statului : secesse trebuesc înființate pretutindeni. Cu secțiuni pentru istoria etnografică, pentru geologia, pentru flora și fauna dobrogeană, etc.

Publicațiile închinată jubbilorului dobrogean au o importanță neîgăduită în opera de cultură dobrogeană ce se întreprindează. Numai aceste bogății elaborate de sufletul generațiilor dispărute ale neamurilor locale în scurgerea vechurilor pot duce la cunoașterea psihologiei lor.

și rânduit paginile literare ale unor scriitori mai vechi — și în același timp traduses din marii scriitori străini.

De la Gârleanu, au rămas câteva volume de nuvele, — care se disting prin descrieri limpeni și simple, pline de precizie stilistică și mai ales printr'o acurateță de limbă românească.

In sfârșit, această operă grandioasă ar fi să se înlocuiască cu dese excursiuni atât în interiorul provinciei, cât și dincolo, peste Dunăre. Ele au de scop a pune pe fiecare dobrogean în prezența însăși a lucrurilor, căpătând astfel prin intuiție directă o cunoștișă exactă a bogățiilor solului, cum și a variațiilor lui.

Toate acestea însă nu se fac fără oameni și, anume, fără oameni „congteni”, desinteresași, devotași cauzei până la sacrificiu. Numai ei pot face dintr'o aspirațiune încă vagă, o realitate vie, palpabilă, concretă.

Se lucrează cu cea mai mare febrilitate : Liniu ferată Cobadin-Dobrici, Liniu ferată Medgidia-Cobadin, Liniu ferată Tulcea-Medgidia, Șoseaua Constanța Dobrici.

Actualul guvern liberal dă, ca e drept, cea mai mare atențiune mijloacelor de transport din vechea și noua Dobrogea. D. ministru al lucrărilor publice se interesează foarte de aproape de mersul lucrărilor, de șosele și linii ferate și a luat cele mai serioase măsuri pentru accelerarea și terminarea lor cât mai curând cu putință.

De aproape cinci luni de zile încoace se lucrează cu cea mai mare activitate la repararea șoselelor din Cadrilater, precum și la facerea de noi șosele acolo unde nu existau de loc.

Onor. Clientelă,

Servesc în modul cel mai conștient, furnizând cantitatea și din o populație renumită d'n Ungaria, 10000 bucăți viță albă 185 lei, galbonă de Odobesti, Crampoșie mu-tossă de Cot-nar Fetosă, Bragh-na. Soluri negru: Bur-gonder, Kaderka, O-porto, Negru vârtos, Soluri Chasselss 1000 bucăți 2000 lei, Blanc, rose, Con-lard, Vibert, Tokay, Napoleon, Tamă-loase: (muscat) 200 lei, Label, Oitono, Muscat Perle de Csaba cel mai timpuriu de masă mia 300 lei, bua spăstra pen-tru țară. Viță de 2 ani 20%, mai scump. Soluri albit în verde 10%, mai scump. Comenzile vor fi însoțite cu un accont de 20%.

Servesc și cu pomi albiți de 3-4 ani: Meri, Cireși, Pruni, Caiși, Cireși, Vișini, Gutul, Persici, Nuci, 1 bucătă 1.20-2 lei. Comenzile se vor expedi prin gara Constanța, și se vor adresa în Strada Ion Bănescu 8, Constanța.

Cu stima, ALEXE SOCOLY

P. ȘAPIRA
Furnizorul Curții Regale

CONSTANȚA. — 17, STRADA CAROL, 17

RECOMADĂ MARELE SAU MAGASIN CU
CEASORNICARIE
BIJOUTERIE
ȘI OPTICA

cu cel mai bogat sortat din toată Dobrogea

Vinde cel mai eficient

Se găsește mărfuri de la 50 bani la 2.500 lei bucata
Cadouri pentru logodniți, nunți și botezuri

LA ȘAPIRA se vând și bilete ale Loteriei Regatului Român

Orice comandă se poate efectua și prin poștă

Prospecte gratis la cerere

CASINOU DIN CONSTANTA

MARI ATRACȚIUNI DE SENZAȚIE
SERBARI DE ZI ȘI DE NOAPTEA

TEATRU de Comedii românești sub direcțiunea d-lui DAVILA
TEATRU DE COMEDII FRANCEZE

Teatru de Varietăți și Muzc-Hall

ORCHESTRA de virtuozii din Montecarlo sub direcțiunea d-lui REYNAUD

CEI MAI CELEBRI ARTIȘTI DE PE SCENELE EUROPENE

RESTAURANT ȘI TERASE DE CONSUMAȚIUNI

MARI SERBARI. FOCURI DE ARTIFICII SPLENDEDE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE
Toate atracțiunile marilor casinouri din lume

SOCIETATE ANONIMA
DE
CIMENT PORTLAND
ȘI
VAR HIDRAULIC
CERNAVODA (România)
— CAPITAL SOCIAL LEI 2.000.000 —
Producțiunea anuală totală 100.000

Fabrici de CIMENT PORTLAND și Var Hidraulic

Ciment Portland și Var Hidraulic
provinind din cuprinsul celei mai recente construcțiuni, precum și special și comercial din fabrica Cernavoda. Sînd gătite de cea mai superioară calitate și autoritățile competente, au fost admise în toate lucrările administrațiilor civile și militare; întrebându-se de rășina și la lucrările de mare, cum este Construcțiunea Portului Constanța, precum și la toate marile Serviciilor hidraulice din țară.

Export în: BULGARIA, RUSIA, TURCIA și SERBIA

Legături directe și extra-rapide cu porturile:

Constanța, Smirna și Alexandria
prin vaporii Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații se adresa direct reprezentanților generali
D-nii NICOLAE FERBER & C-ia, Soc. în comandita, București, Smâdăan 17
sau direcțiunii Societății Cernavoda

BIROU TECNIC DE INFORMAȚII MECANICE
— Constanța —

Domnilor Agricultori,

Doriți să cumpărați orice soi de mașini care le-ați văzut, știți sau vă închipuiți că ar exista? Întrebați prin scris sosit biroul și veți avea deslușiri complete trimise în scrisoarea lei 1 bani 15 în măsoară pentru informații. În schimb vă vom da și planșele și mașini primate.

Biroul nostru nu are nici o legătură cu nici o casă de mașini.

Vă recomandăm numai mașinile bune, simple și practice de din țară, sau străinătate.

Cine întreabă nu se păcălește

O NOUȚATE

Vapoarele și Trierătoare

Americane sunt minunea economiei plugarului mio și mare. Trieră mult, curat și asemănare, iar risipa a dispărut, fiind închise ca o cutie, construcțiune mai solidă ca cele englezești, fără a întrebuița mai mult de 15 oameni pe vrie, mașină și spațiu de praf toate peele pe care le face pleavă după voință, depune singură mărșina pleavă în șir. Mai eficient ca celelalte și fără dobândă la rate. Posed certificate de mulțumire dela d-nii: I. Banciu, R. Mihailescu, Al. Butică, A. Alexandridă, I. Nedelcu, N. Badiță, I. Vasilescu și alții. S'a vândut o garnitură d-lui Ch. Panaitescu mecanic, una d-lui Gh. Dumitrescu Mangalia și una d-lui I. Vlădescu Caraculua.

Doritorii de a cumpăra să pot adresa d-lui Christache Panaitescu, mecanic Piața Crivizi (Cott) Constanța.

DIMITRIE BĂLĂNESCU

107 — STRADA CAROL, — 107

MAGAZIN CU FIERARIE

ASORTAT CU

Braoște, lacăte, balamale, sârmă, ciment, var hidraulic nicovale, menghine, etc.

Specialitate în articole de

Vopsele fine, Uleiuri fine englezești și tot felul de Lacuri garantate

BAZAR ENGLEZ

CARP & COSTOVICI

— CONSTANȚA —

No. 6-S, STRADA CAROL I, No. 6-S

Asortat numai cu MĂRFURI FINE.— Articole de voiaj.— Articole pentru domni

INCĂLȚĂMINTE AMERICANĂ

Galanterie de Lux și Nocturne. — Croitorie de Primul Rang. — Șife Englezești

„DOBROGEA”

SOCIETATE COOPERATIVA

CAPITAL SOCIAL 100.000 LEI

Constanța, — STRADA CAROL No. 64, — Constanța

FURNIZARE A SERVICIULUI MARITIM ROMÂN ȘI A CAZINOUȘI COMUNAL CONSTANȚA

COLONIALE, DELICATESE ARTICOLE ORIENTALE
BAUTURI INDIGENE ȘI STREINE

Serviciul la domiciliu gratuit

Expedițiuni în țara și streinătate

TELEFON

TELEFON